

അൽഖസസ്
(കഥാകഥനം)¹

അദ്ധ്യായം - 28

പരമകാര്യണികനും കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ

1, 2. ത്യാ--സിൻ--മിം. സ്പഷ്ടമായ വേദഗ്രന്ഥത്തിലെ വചനങ്ങളത്രെ അവ.

3. വിശ്വസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി മൂസായുടെയും ഫിരഔന്റെയും വ്യത്യാസത്തിൽ നിന്നും സത്യപ്രകാരം നിനക്ക് നാം ഓതികേൾപ്പിക്കുന്നു.

4. തീർച്ചയായും ഫിരഔൻ നാട്ടിൽ ഔന്നത്യം നടിച്ച്, അവിടത്തുകാരെ അവൻ വ്യത്യസ്ത കക്ഷികളാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. അവരിൽ ഒരു വിഭാഗത്തെ ദുർബ്ബലരാക്കിയിട്ട് അവരുടെ ആൺമക്കളെ അനുകൂലനടത്തുകയും, അവരുടെ പെൺമക്കളെ ജീവിക്കാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട്. തീർച്ചയായും അവൻ നാശകാരികളിൽ പെട്ടവനായിരുന്നു.

5. നാമാകട്ടെ ഭൂമിയിൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട ദുർബ്ബലരോട് ഔദാര്യം കാണിക്കുവാനും, അവരെ നേതാക്കളാക്കുവാനും, അവരെ (നാടിന്റെ) അനന്തരവകാശികളാക്കുവാനുമാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

6. അവർക്ക് (ആ മർദ്ദിതർക്ക്) ഭൂമിയിൽ സ്വാധീനം നൽകുവാനും, ഫിരഔനും ഹാമാനും അവരുടെ സൈന്യങ്ങൾക്കും അവരിൽ നിന്ന് തങ്ങൾ ആശങ്കിച്ചിരുന്നതെന്തോ അത് കാണി

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم ١

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ٢
تَنَالُوا عَلَيْكَ مِنْ بَنِي مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٣

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْ
أَهْلَهَا بَنِيَاءَ يَسْتَضِعُّنَّ طَائِفَةً مِّنْهُمْ
يَذَّبِحُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَبَسَّطُوا لِيَسَاءَ لَهُمْ أَنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ ٤

وَيُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ
الْوَارِثِينَ ٥

وَنُمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ
وَهُمَّنَّ وَجُودَ هُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
يَحْذَرُونَ ٦

¹ മൂസാനബി(ﷺ), ഫിരഔൻ, ഖാറൂൻ എന്നിവരുടെ കഥകൾ വിവരിക്കുന്നതിനാലാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിന് ഇപ്രകാരം പേര് നൽകപ്പെട്ടത്.

ച്ചു കൊടുക്കുവാനും (നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.)

7. മുസായുടെ മാതാവിന് നാം ബോധനം നൽകി: 'അവന് നിമുലകൊടുത്തു കൊള്ളുക. ഇനി അവന്റെ കാര്യത്തിൽ നിനക്ക് ഭയം തോന്നുകയാണെങ്കിൽ¹ അവനെ നിനദിയിൽ ഇട്ടേക്കുക. നി ഭയപ്പെടുകയും ദുഃഖിക്കുകയും വേണ്ട. തീർച്ചയായും അവനെ നാം നിന്റെ അടുത്തേക്ക് തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരുന്നതും, അവനെ ദൈവദൂതന്മാരിൽ ഒരാളാക്കുന്നതുമാണ്.'

8. എന്നിട്ട് ഫിരഔന്റെ ആളുകൾ അവനെ (നദിയിൽ നിന്ന്) കണ്ടെടുത്തു. അവൻ അവരുടെ ശത്രുവും ദുഃഖഹേതുവും ആയിരിക്കാൻ വേണ്ടി.² തീർച്ചയായും ഫിരഔനും ഹാമാനും അവരുടെ സൈന്യങ്ങളും അബദ്ധം പറ്റിയവരായിരുന്നു.

9. ഫിരഔന്റെ ഭാര്യ പറഞ്ഞു: എനിക്കും അങ്ങേക്കും കണ്ണിന് കുളിർമ്മയത്രെ (ഈ കുട്ടി!) അതിനാൽ ഇവനെ നിങ്ങൾ കൊല്ലരുത്. ഇവൻ നമുക്ക് ഉപകരിച്ചേക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഇവനെ നമുക്ക് ഒരു മകനായി സ്വീകരിക്കാം. അവർ യാഥാർത്ഥ്യം ഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല.

10. മുസായുടെ മാതാവിന്റെ മനസ്സ് (അന്യ ചിന്തകളിൽ നിന്ന്) ഒഴിവാക്കിയതായിത്തീർന്നു. അവളുടെ മനസ്സിനെ നാം ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തിയില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവന്റെ കാര്യം അവൾ വെളിപ്പെടുത്തിയേക്കുമായിരുന്നു. അവൾ സത്യവിശ്വാസികളുടെ കൂട്ടത്തിലായിരിക്കാൻ വേണ്ടിയത്രെ (നാം

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَاِذَا خَفَتْ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَحْزَنِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاءَ لُوؤْمُنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

فَأَلْقَتْهُ فِي الْوَاءِ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَمْدَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِبِينَ ﴿٨﴾

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي وَإِنَّكَ لَا تَتَّقُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِحًا إِنَّ كَادَتْ لِتَبْدِيَ بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

¹ ഇസ്രായിലുകൾക്ക് ജനിക്കുന്ന ആൺകുഞ്ഞുങ്ങളെ മുഴുവൻ കൊന്നുകളയാൻ ഫിരഔന്റെ ഉത്തരവുണ്ടായിരുന്നു. അതായിരുന്നു ആ മാതാവിന്റെ ഭയത്തിന് കാരണം.
² കുട്ടിയെ വീണ്ടെടുത്തിട്ട് അവരുടെ പരിണിതി അങ്ങനെയായിത്തീർന്നുവെന്നർത്ഥം.

അങ്ങനെ ചെയ്തത്.)

11.അവൾ അവന്റെ (മുസായുടെ) സഹോദരിയോട് പറഞ്ഞു: നീ അവന്റെ പോയി അന്വേഷിച്ചു നോക്കൂ. അങ്ങനെ ദൂരെ നിന്ന് അവൾ അവനെ നിരീക്ഷിച്ചു. അവർ അതറിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

12.അതിനു മുമ്പ് മൂലയൂട്ടുന്ന സ്ത്രീകൾ അവന് മൂലകൊടുക്കുന്നതിന് നാം തടസ്സമുണ്ടാക്കിയിരുന്നു.¹ അപ്പോൾ അവൾ (സഹോദരി) പറഞ്ഞു: 'നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഇവനെ സംരക്ഷിക്കുന്ന ഒരു വീട്ടുകാരെപ്പറ്റി ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു അറിവു തരട്ടെയോ? അവർ ഇവന്റെ ഗുണകാംക്ഷികളായിരിക്കുകയും ചെയ്യും.'

13. അങ്ങനെ അവന്റെ മാതാവിന്റെ കണ്ണ് കുളിർക്കുവാനും, അവൾ ദുഃഖിക്കാതിരിക്കുവാനും, അല്ലാഹുവിന്റെ വാഗ്ദാനം സത്യമാണെന്ന് അവൾ മനസ്സിലാക്കുവാനും വേണ്ടി അവനെ നാം അവൾക്ക് തിരിച്ചേൽപ്പിച്ചു. പക്ഷേ അവരിൽ അധികപേരും (കാര്യം) മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.

14. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം (മുസാ) ശക്തി പ്രാപിക്കുകയും, പാകത എത്തുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു നാം വിവേകവും വിജ്ഞാനവും നൽകി. അപ്രകാരമാണ് സദ്വൃത്തർക്ക് നാം പ്രതിഫലം നൽകുന്നത്.

15. പട്ടണവാസികൾ അശ്രദ്ധരായിരുന്ന സമയത്ത് മുസാ അവിടെ കടന്നു ചെന്നു.² അപ്പോൾ അവിടെ

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ قَبَضَتْ يَدَهُ عَنْ جُنْبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

*وَحَرَّ مَنَاعِلَهُ الْمَرَاضِعُ مِنْ قَبْلِ فَقَالَاتِ هَلْ أَدْرِكُنَّ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتِ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصِيحُونَ ﴿١٢﴾

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَنَتَعَلَّمَنَّ أَن وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَسْنَا نَكْتُمُهُمْ لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَأَشْتَوَىٰ آبَتِنَهُ حُكْمًا وَعَلَمًا ۗ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ

¹ മാതാപല്ലാത്ത ഏത് സ്ത്രീയുടെയും മൂല കുടിക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുന്ന നിലയിൽ കുട്ടിയെ അല്ലാഹു ആക്കിത്തീർത്തുവെന്നർത്ഥം.
² കൊട്ടാരത്തിൽ ഉന്നത സ്ഥാനം നൽകപ്പെട്ടിരുന്ന മുസാ(ﷺ) സാധാരണ പട്ടണത്തിൽ ഇറങ്ങി നടക്കാനുണ്ടാവില്ലെന്ന് വേണം കരുതാൻ. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ആളുക

ണ്ടു പുരുഷന്മാർ പൊരുതുന്നതായി അദ്ദേഹം കണ്ടു. ഒരാൾ തന്റെ കക്ഷിയിൽ പെട്ടവൻ. മറ്റൊരാൾ തന്റെ ശത്രുവിഭാഗത്തിൽ പെട്ടവനും. അപ്പോൾ തന്റെ കക്ഷിയിൽ പെട്ടവൻ തന്റെ ശത്രുവിഭാഗത്തിൽ പെട്ടവനെതിരിൽ അദ്ദേഹത്തോട് സഹായം തേടി. അപ്പോൾ മൂസാ അവനെ മുഷ്ടി ചൂരുട്ടി ഇടിച്ചു. അതവന്റെ കഥ കഴിച്ചു. മൂസാ പറഞ്ഞു: ഇത് പിശാചിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ പെട്ടതാകുന്നു. അവൻ വ്യക്തമായും വഴി പിഴപ്പിക്കുന്ന ശത്രു തന്നെയാകുന്നു.¹

16. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, തീർച്ചയായും ഞാൻ എന്നോട് തന്നെ അന്യായം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നീ എനിക്ക് പൊറുത്തുതരണമേ. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് അവൻ പൊറുത്തുകൊടുത്തു. തീർച്ചയായും അവൻ ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനും കരുണാനിധിയുമാകുന്നു.

17. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, നീ എനിക്ക് അനുഗ്രഹം നൽകിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഇനി ഒരിക്കലും ഞാൻ കുറ്റവാളികൾക്കു സഹായം നല്കുന്നവനാവുകയില്ല.

18. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം പട്ടണത്തിൽ ഭയപ്പാടോടും കരുതലോടും കൂടി വർത്തിച്ചു. അപ്പോഴതാ തലേദിവസം തന്നോട് സഹായം തേടിവെന്ന് വീണ്ടും തന്നോട് സഹായത്തിന് മൂറവിളികൂട്ടുന്നു. മൂസാ അവനോട് പറ

وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۗ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَاهِرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ فَإِذَا الَّذِي اٰسْتَضَرَّهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِجُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

ശ്ശ ശ്രദ്ധിക്കാത്തവിധം, അവർ ഉച്ചയുറക്കത്തിലായിരിക്കുമ്പോഴോ മറ്റോ അദ്ദേഹം പട്ടണത്തിൽ ഇറങ്ങിച്ചെന്നത്.

¹ തന്റെ വർഗ്ഗക്കാരന്റെ നേരെ കയ്യേറ്റം നടത്തുന്നതിൽ നിന്ന് എതിരാളിയെ തടയണമെന്നല്ലാതെ അവനെ കൊല്ലണമെന്ന് മൂസാ(ﷺ)ക്ക് ഉദ്ദേശമില്ലായിരുന്നു. താൻ ഒരു കൊലയാളിത്തീർന്നതിൽ അദ്ദേഹം ദുഃഖിതനായി.

ഞ്ഞു: നീ വ്യക്തമായും ഒരു ദുർമാർഗി തന്നെയാകുന്നു.

19. എന്നിട്ട് അവർ ഇരുവർക്കും ശത്രുവായിട്ടുള്ളവനെ പിടികൂടാൻ അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിച്ചപ്പോൾ¹ അവൻ പറഞ്ഞു:² 'ഹേ മുസാ, ഇന്നലെ നീ ഒരാളെ കൊന്നത് പോലെ നീ എന്നെയും കൊല്ലാനുദ്ദേശിക്കുകയാണോ? നാട്ടിൽ ഒരു പോക്കിരിയാകാൻ മാത്രമാണ് നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. നന്മയുണ്ടാക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിലാകാൻ നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല.'

20. പട്ടണത്തിന്റെ അങ്ങേയറ്റത്തു നിന്ന് ഒരു പുരുഷൻ ഓടി വന്നു.³ അയാൾ പറഞ്ഞു: ഹേ; മുസാ, താങ്കളെ കൊല്ലാൻവേണ്ടി പ്രമുഖ വ്യക്തികൾ ആലോചന നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ താങ്കൾ (ഈ ജീപ്തിൽ നിന്ന്) പുറന്തപ്പോയി കൊള്ളുക. തീർച്ചയായും ഞാൻ താങ്കളുടെ ഗുണകാംക്ഷികളുടെ കൂട്ടത്തിലാകുന്നു.

21. അങ്ങനെ ഭയപ്പാടോടും കരുതലോടും കൂടി അദ്ദേഹം അവിടെ നിന്ന് പുറപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, അക്രമികളായ

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطَشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا
قَالَ يَمْوَسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ نَقْتُلَ نِي كَمَا قَتَلْتَ
نَفْسًا يَا لَأَمْسٍ إِنَّ نُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَارًا
فِي الْأَرْضِ وَمَا نُرِيدُ أَنْ نَكُونَ مِنَ الْمُصْحِحِينَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ
يَمْوَسَىٰ إِنَّ الْأَمْلَاءَ يَنْتَمِرُونَ بِكَ لِيُقْتَلُوكَ
فَأَخْرَجَ إِلَىٰ لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

1 സഹായം തേടിയ ഇസ്രായീൽ വംശജനെ ഒരു ശല്യക്കാരൻ എന്ന നിലയ്ക്ക് മുസാ(ﷺ) ആക്ഷേപിച്ചുവെങ്കിലും പൊതുശത്രുവിനെതിരിൽ അവനെ സഹായിക്കുവാൻ തന്നെ അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ചു.

2 ഇത് പറഞ്ഞത് ഇസ്രായീൽക്കാരൻ തന്നെയാണെന്ന് മിക്ക വ്യാഖ്യാതാക്കളും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മുസാ(ﷺ)യുടെ ആക്ഷേപം കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം തന്നെ തന്നെയാണ് പിടികൂടാൻ അവൻ തെറ്റിദ്ധരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതെന്നാണ് അവരുടെ വിശദീകരണം. തലേദിവസം കൊലനടത്തിയത് മുസാ(ﷺ)യാണെന്ന് 'ഖിബ്ത്രി' വംശജൻ അറിഞ്ഞിരിക്കാൻ സാധ്യതയില്ലെന്നും അവർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. ഇത് ഖിബ്ത്രിയുടെ വാക്കാണെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ട ചിലരുമുണ്ട്.

ഈ സംസാരത്തോടുകൂടി കൊലയാളി മുസാ(ﷺ) ആണെന്ന വിവരം പട്ടണത്തിലാകെ പരന്നു.

3 മുസാ(ﷺ)യുടെ ഗുണകാംക്ഷിയായിരുന്ന ഈ വ്യക്തി 'ഖിബ്ത്രി'കളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെട്ട ആളായിരുന്നെന്ന് ചില വ്യാഖ്യാതാക്കൾ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ജനതയിൽ നിന്ന് എന്നെ നീ രക്ഷപ്പെടുത്തേണമേ.

22.മദ്യന്റെ നേർക്ക് യാത്ര തിരിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവ് ശരിയായ മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് എന്നെ നയിച്ചേക്കാം.

23.മദ്യനിലെ ജലാശയത്തിൽ അദ്ദേഹം ചെന്നത്തിയപ്പോൾ ആടുകൾക്ക് വെള്ളം കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടം ആളുകളെ അതിനടുത്ത് അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തി. അവരുടെ ഇപ്പുറത്തായി (തങ്ങളുടെ ആട്ടിൻപറ്റത്തെ) തടഞ്ഞു നിർത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന രണ്ടു സ്ത്രീകളെ അദ്ദേഹം കണ്ടു. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു: എന്താണ് നിങ്ങളുടെ പ്രശ്നം? അവർ പറഞ്ഞു: ഇടയന്മാർ (ആടുകൾക്ക് വെള്ളം കൊടുത്ത) തിരിച്ചു കൊണ്ടു പോകുന്നതുവരെ ഞങ്ങൾക്ക് വെള്ളം കൊടുക്കാനാവില്ല. ഞങ്ങളുടെ പിതാവാകട്ടെ വലിയൊരു വ്യഭന്ദനാണ്.

24.അങ്ങനെ അവർക്കു വേണ്ടി അദ്ദേഹം (അവരുടെ കാലികൾക്കു) വെള്ളം കൊടുത്തു. പിന്നീടദ്ദേഹം തണലിലേക്ക് മാറിയിരുന്നിട്ട് ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിച്ചു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, നീ എനിക്ക് ഇറക്കിത്തരുന്ന ഏതൊരു നന്മയ്ക്കും ഞാൻ ആവശ്യക്കാരനാകുന്നു.

25.അപ്പോൾ ആ രണ്ടു സ്ത്രീകളിൽ ഒരാൾ നാണിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്ത് നടന്നു ചെന്നിട്ടു പറഞ്ഞു: താങ്കൾ ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി (ആടുകൾക്ക്) വെള്ളം കൊടുത്തതിനുള്ള പ്രതിഫലം താങ്കൾക്കു നൽകുവാനായി എന്റെ പിതാവ്¹ താങ്കളെ വിളിക്കുന്നു. അങ്ങനെ മൂസാ അദ്ദേഹം

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلْفَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصَدِرَ الرِّعَاءَ وَأُبُونَا اشْيَاحٌ كَذِبٌ ﴿٢٣﴾

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَمَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾

¹ ആ സ്ത്രീകളുടെ പിതാവ് ശുഐബ് നബി(ﷺ)യായിരുന്നുവെന്ന് ചില വ്യാഖ്യാതാക്കൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ത്തിന്റെ അടുത്ത് ചെന്നിട്ട് തന്റെ കഥ അദ്ദേഹത്തിന് വിവരിച്ചു കൊടുത്തപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഭയപ്പെടേണ്ട. അക്രമികളായ ആ ജനതയിൽ നിന്ന് നീ രക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

26.ആ രണ്ടു സ്ത്രീകളിലൊരാൾ പറഞ്ഞു: എന്റെ പിതാവേ, ഇദ്ദേഹത്തെ താങ്കൾ കുലിക്കാരനായി നിർത്തുക. തീർച്ചയായും താങ്കൾ കുലിക്കാരനായി എടുക്കുന്നവരിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമൻ ശക്തനും വിശ്വസ്തതനുമായിട്ടുള്ളവനെത്രെ.

27. അദ്ദേഹം (പിതാവ്) പറഞ്ഞു: നീ എട്ടുവർഷം എനിക്കു കുലിവേല ചെയ്യണം എന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ എന്റെ രണ്ടു പെൺമക്കളിൽ ഒരാളെ നിനക്ക് വിവാഹം ചെയ്തു തരാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇനി പത്തു വർഷം പൂർത്തിയാക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് നിന്റെ ഇഷ്ടം. നിനക്ക് പ്രയാസമുണ്ടാക്കാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പക്ഷം നല്ല നിലയിൽ വർത്തിക്കുന്ന ഒരാളായി നിനക്ക് എന്നെ കാണാം.

28. അദ്ദേഹം (മുസാ) പറഞ്ഞു: ഞാനും താങ്കളും തമ്മിലുള്ള നിശ്ചയം അതു തന്നെ. ഈ രണ്ടു അവധികളിൽ ഏത് ഞാൻ നിറവേറ്റിയാലും എന്നോട് വിരോധമുണ്ടാകരുത്. നാം പറയുന്നതിന് അല്ലാഹു സാക്ഷിയാകുന്നു.

29. അങ്ങനെ മുസാ ആ അവധി നിറവേറ്റുകയും, തന്റെ കുടുംബവും കൊണ്ട് യാത്ര പോകുകയും ചെയ്തപ്പോൾ പർവ്വതത്തിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്ന് അദ്ദേഹം തീ കണ്ടു. അദ്ദേഹം തന്റെ കുടുംബത്തോടു പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ നിൽക്കൂ, ഞാനൊരു തീ കണ്ടിരിക്കുന്നു. അവിടെ നിന്ന് വ

قَالَتْ إِحَدُهُمَا يَا بَنِيَّ اسْتَجِرِّي إِنْ خَيْرٌ مِّنْ اسْتَجَرَّتِ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٦٦﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نُكَحَّكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرِنِي ثَمَنِي حَبْحَبٍ فَإِنْ آتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَ عَلَيْكَ سِتْرًا سِتْرًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٦٧﴾

قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ فَضَيِّتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلِيمٌ مَّا قُولُ وَكَيْلٌ ﴿٦٨﴾

*فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا تَلْعَلْ عَلَيْ ۖ أَنْتُمْ قَتْلُهَا جِبَرٌ أَوْ جَذْوَةٌ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٦٩﴾

ല്ല വിവര മോ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു തി കൊള്ളിയോ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് കൊണ്ടുവന്നു തന്നേക്കാം. നിങ്ങൾക്ക് തികാ യാമല്ലോ.

30. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം അടിനടുത്തു ചെന്നപ്പോൾ അനുഗ്രഹിതമായ പ്രദേശത്തുള്ള താഴ്വരയുടെ വലതു ഭാഗത്തുനിന്ന്, ഒരു വൃക്ഷത്തിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തോടു വിളിച്ചു പറയപ്പെട്ടു: ഹേ; മുസാ! തീർച്ചയായും ഞാനാകുന്നു ലോകരക്ഷിതാവായ അല്ലാഹു.

31. 'നീ നിന്റെ വടി താഴെയിടൂ!' എന്നിട്ടത് ഒരു സർപ്പമെന്നോണം പിയുന്നതത് കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം പിന്നോക്കം തിരിഞ്ഞോടി. അദ്ദേഹം തിരിഞ്ഞു നോക്കിയതുപോലുമില്ല. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: മുസാ! നീ മുന്നോട്ട് വരിക. പേടിക്കേണ്ട. തീർച്ചയായും നീ സുരക്ഷിതരുടെ കൂട്ടത്തിലാകുന്നു.

32. നീ നിന്റെ കൈ നിന്റെ കൂപ്പായ മാറിലേക്ക് പ്രവേശിപ്പിക്കുക. യാതൊരു കെടുതിയും കൂടാതെ വെളുത്തതായി അതുപുറത്തു വരുന്നതാണ്. ഭയത്തിൽ നിന്നു മോചനത്തിനായി നിന്റെ പാർശ്വഭാഗം നീ ശരീരത്തിലേക്ക് ചെർത്ത് പിടിക്കുകയും ചെയ്യുക.¹ അങ്ങനെ അത് രണ്ടും² ഫിർഔന്റെയും, അവന്റെ പ്രമുഖന്മാരുടെയും അടുത്തേക്ക് നിന്റെ രക്ഷിതാവികൾ നിന്നുള്ള രണ്ടു തെളിവുകൾകൊണ്ടു തീർച്ചയായും അവർ ധിക്കാരികളായ ഒരു ജനതയായിരിക്കുന്നു.

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَلْطِي الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَمْوَسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْوَسَىٰ أَفِيلٌ وَلَا تَخَفْ إِنَّا كُنَّا مِنَ الْأَمِينِينَ ﴿٣١﴾

أَسْلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْجِبُ بِيضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنْ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَتَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾

¹ കൈ വെളുത്തതായി കാണുമ്പോൾ ആശങ്ക തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ കൂപ്പുയമാറിലൂടെ കൈ കക്ഷത്തേക്ക് തന്നെ ചേർത്തു പിടിക്കുക. കൈ പുർവ്വനില പ്രാപിച്ചുകൊള്ളും എന്നാണ് ഈ വചനത്തിന്റെ വിവക്ഷയെന്നാണ് ചില വ്യാഖ്യാതാക്കളുടെ പക്ഷം. എന്തിനെപറ്റി ഭയം തോന്നിയാലും കൈകൾ കക്ഷത്തേക്ക് ചേർത്തുപിടിക്കാനുള്ള പൊതുനിർദ്ദേശമാണ് ഈ വചനത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ളതെന്നാണ് മറ്റു ചിലരുടെ അഭിപ്രായം.
² വെളുത്ത് തിളങ്ങുന്ന കൈയും, പാമ്പായി മാറുന്ന വടിയും.

33. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളെ ഞാൻ കൊന്നുപോയിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ അവർ എന്നെ കൊല്ലുമെന്ന് ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു.

34. എന്റെ സഹോദരൻ ഹാറൂൻ എന്നെക്കാൾ വ്യക്തമായി സംസാരിക്കാൻ കഴിവുള്ളവനാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് എന്നോടൊപ്പം എന്റെ സത്യം സ്ഥാപിക്കുന്ന ഒരു സഹായിയായിക്കൊണ്ട് അവനെ നീ നിയോഗിക്കേണമേ. അവർ എന്നെ നിഷേധിച്ചു കളയുമെന്ന് തീർച്ചയായും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു.

35. അവൻ (അല്ലാഹു) പറഞ്ഞു: നീന്റെ സഹോദരൻ മുവേന നീന്റെ കൈക്ക് നാം ബലം നൽകുകയും, നിങ്ങൾക്കിരുവർക്കും നാം ഒരു ആധികാരികൾക്കിടയിൽ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അതിനാൽ അവർ നിങ്ങളുടെ അടുത്ത് എത്തുകയില്ല. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ നിമിത്തം നിങ്ങളും നിങ്ങളെ പിന്തുടരുന്നവരും തന്നെയായിരിക്കും വജ്രികൾ.

36. അങ്ങനെ നമ്മുടെ വ്യക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും കൊണ്ട് നാം മുസാ അടുത്ത് ചെന്നപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞു: ഇത് വ്യജനിർമ്മിതമായ ഒരു ജാലവിദ്യയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. നമ്മുടെ പുവ്വപിതാക്കളിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു കാര്യത്തെപ്പറ്റി നാം കേട്ടിട്ടുണ്ടില്ല.

37. മുസാ പറഞ്ഞു: തന്റെ പക്കൽ നിന്ന് സന്തോഷവും കൊണ്ട് വന്നിട്ടുള്ളവനാണെന്നും, ഈ ലോകത്തിന്റെ പര്യവസാനം ആർക്ക് അനുകൂലമായിരിക്കുമെന്നും എന്റെ രക്ഷിതാവിന് നല്ലപോലെ അറിയാം. അക്രമികൾ വിജയം പ്രാപിക്കുകയില്ല; തീർച്ച.

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٢٣﴾

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلتُهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي ۗ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٢٤﴾

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا ۖ أَنْتَا وَآدَمُ وَمَنْ آتَيْكَ مَا الْغَائِبُونَ ﴿٢٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُفْتَرَىٰ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي ءَابَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٧﴾

38. ഫിർഔൻ പറഞ്ഞു: പ്രമുഖനോടോ, ഞാനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധ്യനും നിങ്ങൾക്കുള്ളതായി ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് ഹാമാനേ,¹ എനിക്കു വേണ്ടി കളിമണ്ണുകൊണ്ട് (ഇഷ്ടിക) ചുട്ടെടുക്കുക. എന്നിട്ട് എനിക്കു് നി ഒരു ഉന്നത സൗധം ഉണ്ടാക്കിത്തരിക. മൂസായുടെ ആരാധ്യനിലേക്ക് എനിക്കൊന്നു എത്തിനോക്കാമല്ലോ. തീർച്ചയായും അവൻ വ്യാജം പറയുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിലാണെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

39. അവനും അവന്റെ സൈന്യങ്ങളും ഭൂമിയിൽ അന്യായമായി അഹങ്കരിക്കുകയും, നമ്മുടെ അടുകലേക്ക് അവർ മടങ്ങുകയില്ലെന്ന് അവർ വിചാരിക്കുകയും ചെയ്തു.

40. അതിനാൽ അവനെയും അവന്റെ സൈന്യങ്ങളേയും നാം പിടികൂടി കടലിൽ എറിഞ്ഞു കളഞ്ഞു. അപ്പോൾ ആ അക്രമികളുടെ പര്യവസാനം എങ്ങനെയായിരുന്നു എന്ന് നോക്കൂ.

41. അവരെ നാം നരകത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന നേതാക്കന്മാരാക്കി. ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിന്റെ നാളിൽ അവർക്കൊരു സഹായവും നല്കപ്പെടുന്നതല്ല.

42. ഈ ഐഹിക ജീവിതത്തിൽ അവരുടെ പിന്നാലെ നാം ശാപം അയക്കുകയും ചെയ്തു. ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിന്റെ നാളിൽ അവർ വെറുക്കപ്പെട്ടവരുടെ കൂട്ടത്തിലായിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

43. പൂർവ്വതലമുറകളെ നാം നശിപ്പിച്ചതിനു ശേഷം, ജനങ്ങൾക്കു ഉൾക്കാഴ്ച നല്കുന്ന തെളിവുകളും മാർഗ്ഗദർശനവും കാരുണ്യവുമായിക്കൊ

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهْمُنُ عَلَى الظَّالِمِينَ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لأظنُّهُ وَمِنَ الْكَذِبِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَسْتَكَرَّ بِهِمْ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ يَغْتَابِ الْحَقِّ وَظَنُوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَاُنظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

وَأَتَيْنَاهُمْ فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا آعْنَآ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى بَصَائِرَ

¹ ഫിർഔന്റെ മന്ത്രിയത്രെ ഹാമാൻ.

ണ്ട് മുസായ്ക്ക് നാം വേദഗ്രന്ഥം നൽകുകയുണ്ടായി. അവർ ചിന്തിച്ചു ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

44. (നബിയേ,) മുസായ്ക്ക് നാം കല്പന ഏല്പിച്ചുകൊടുത്ത സമയത്ത് ആ പടിഞ്ഞാറെ മലയുടെ പാർശ്വത്തിൽ നി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. (ആ സംഭവത്തിന്) സാക്ഷ്യം വഹിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ നി ഉണ്ടായിരുന്നതുമില്ല.

45. പക്ഷെ നാം (പിന്നീട്) പല തലമുറകളെയും വളർത്തിയെടുത്തു. അങ്ങനെ അവരിലൂടെ യുഗങ്ങൾ ദീർഘിച്ചു. മദ്യൻകാർക്ക് നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ഓതികേൾപ്പിച്ചുകൊടുത്തുകൊണ്ട് നി അവർക്കിടയിൽ താമസിച്ചിരുന്നില്ല.¹ പക്ഷെ നാം ദൂതന്മാരെ നിയോഗിക്കുന്നവനായിരിക്കുന്നു.

46. നാം (മുസായെ) വിളിച്ച സമയത്ത് ആ പർവ്വതത്തിന്റെ പാർശ്വത്തിൽ നി ഉണ്ടായിരുന്നുമില്ല. പക്ഷെ, നിന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള കാര്യങ്ങൾ (ഇതെല്ലാം അറിയിച്ചു തരുകയാകുന്നു). നിനക്ക് മുമ്പ് ഒരു താക്കീതുകാരനും വന്നിട്ടില്ലാത്ത ഒരു ജനതയ്ക്ക്² നി താക്കീതു നൽകുവാൻ വേണ്ടിയത്രെ ഇത്. അവർ ആലോചിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയേക്കാം.

لَلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَالَمِينَ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
تَسْلُوًا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسَلِينَ ﴿٤٥﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا
وَلَكِن رَّحْمَةً مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَالَهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾

¹ ശുഐബ് നബി(ﷺ)യുടെ കാലത്ത് ജീവിച്ചിട്ടില്ലാത്ത, മദ്യൻകാർക്കിടയിൽ താമസിച്ചിട്ടില്ലാത്ത മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) മദ്യനിലെ ചരിത്രസംഭവങ്ങൾ ശരിയായി ഉദ്ധരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ദിവ്യസന്ദേശം ലഭിക്കുന്നുവെന്നതിന് തെളിവായി അതു തന്നെ മതി. 'നി (മക്കക്കാർക്ക്) നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ വായിച്ചുകേൾപ്പിക്കവേ മദ്യൻകാർക്കിടയിൽ നി താമസിക്കാറുമുണ്ടായിരുന്നില്ല' എന്നാണ് ചില വ്യാഖ്യാതാക്കൾ അർത്ഥം നൽകിയിട്ടുള്ളത്.

² ഭൂരിപക്ഷം വ്യാഖ്യാതാക്കൾ അംഗീകരിച്ച അർത്ഥമാണ് പരിഭാഷയിൽ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ഇതനുസരിച്ച്, മുബ്ബാരു താക്കീതുകാരനും നിയോഗിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അറബ് ജനതയ്ക്ക് താക്കീതു നൽകുവാനാണ് മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) നിയോഗിക്കപ്പെട്ട തെന്ന് സാരം. 'മുമ്പ്' എന്ന പദം രണ്ടർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിക്കാറുള്ളതാണ് വ്യാഖ്യാനഭേദത്തിന് കാരണം.

47. തങ്ങളുടെ കൈകൾ മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവെച്ചതിന്റെ ഫലമായി അവർക്കു വല്ല വിപത്തും നേരിടുകയും അപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, ഞങ്ങളുടെ അടുത്തേക്ക് നിനക്ക് ഒരു ദൂതനെ അയച്ചുകൂടായിരുന്നോ, എങ്കിൽ ഞങ്ങൾ നിന്റെ തെളിവുകൾ പിന്തുടരുകയും, ഞങ്ങൾ സത്യവിശ്വാസികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആവുകയും ചെയ്തേനേ എന്ന് അവർ പറയുകയും ചെയ്തില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ (നാം നിന്നെ ദൂതനായി അയക്കുമായിരുന്നില്ല)¹

48. എന്നാൽ നമ്മുടെ പക്കൽ നിന്നുള്ള സത്യം (മുഹമ്മദ് നബി മുഖേന) അവർക്ക് വന്നെത്തിയപ്പോൾ അവർ പറയുകയാണ്; മൂസായ്ക്ക് നൽകപ്പെട്ടതുപോലെയുള്ള ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ഇവന് നൽകപ്പെടാത്തത് എന്താണ് എന്ന്. എന്നാൽ മുഖ് മൂസായ്ക്ക് നൽകപ്പെട്ടതിൽ അവർ അവിശ്വസിക്കുകയുണ്ടായില്ലേ? അവർ പറഞ്ഞു: 'പരസ്പരം പിന്തുണ നൽകിയ രണ്ടു ജാലവിദ്യകളാണിവ.' 'ഞങ്ങൾ ഇതൊക്കെ അവിശ്വസിക്കുന്നവരാണ്' എന്നും അവർ പറഞ്ഞു.

49. (നബിയേ,) പറയുക: എന്നാൽ അവ രണ്ടിനേക്കാളും നേർവഴി കാണിക്കുന്നതായ ഒരു ഗ്രന്ഥം അല്ലാഹുവിന്റെ പക്കൽ നിന്ന് കൊണ്ട് നിങ്ങൾ വരു; ഞാനത് പിൻപറ്റിക്കൊള്ളാം. നിങ്ങൾ സത്യവാന്മാരാണെങ്കിൽ.

50. ഇനി നിനക്ക് അവർ ഉത്തരം നൽകിയില്ലെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ തന്നിഷ്ടങ്ങളെ മാത്രമാണ് അവർ പിന്തുടരൂ

وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ يَمَاقَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمَّا يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كِفْرٍ لَوَاتٍ ﴿٤٨﴾

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَنْتَ إِذْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا

¹ ശരിയായ വിശ്വാസാചാരങ്ങളെപ്പറ്റി അറിവ് നൽകാൻ ആരും വരാതിരുന്നത് കൊണ്ടാണ് സത്യവിശ്വാസികളും സച്ചിതരും ആകാൻ കഴിയാതെ ഞങ്ങൾ ശിക്ഷാർഹരായിത്തീർന്നതെന്ന് ആരും പരാതിപ്പെടാൻ ഇടയാകരുതെന്ന് കരുതിയാണ് അല്ലാഹു ദൂതന്മാരെ നിയോഗിച്ചുപോന്നതെന്ന് സാരം.

നന്ത് എന്ന് അറിഞ്ഞെക്കുക. അല്ലാഹു വികൽ നിന്നുള്ള യാതൊരു മാർഗ്ഗദർശനവും കൂടാതെ തന്നിഷ്ടത്തെ പിന്തുടരുന്നവനെക്കാൾ വഴി പിഴച്ചവൻ ആരുണ്ട്? അല്ലാഹു അക്രമികളായ ജനങ്ങളെ നേർവഴിയിലാക്കുകയില്ല; തീർച്ച.

51. അവർ ആലോചിച്ച് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതിനായി വചനം അവർക്ക് നാം നിരന്തരമായി എത്തിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.¹

52. ഇതിനുമുമ്പ് നാം ആർക്ക് വേദഗ്രന്ഥം നൽകിയോ അവർ അതിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു.

53. ഇതവർക്ക് ഓതികേൾപ്പിക്കപ്പെടുമ്പോൾ അവർ പറയും: 'ഞങ്ങൾ ഇതിൽ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും ഇത് ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള സത്യമാകുന്നു. ഇതിനുമുമ്പ് തന്നെ തീർച്ചയായും ഞങ്ങൾ കീഴ്പ്പെടുന്നവരായിരിക്കുന്നു.'

54. അത്തരക്കാർക്ക് അവർ ക്ഷമിച്ചതിന്റെ ഫലമായി അവരുടെ പ്രതിഫലം രണ്ടുമടങ്ങായി നൽകപ്പെടുന്നതാണ്. അവർ നന്മകൊണ്ട് തിന്മയെ തടുക്കുകയും, നാം അവർക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ളതിൽ നിന്ന് ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്യും.

55. വ്യർത്ഥമായ വാക്കുകൾ അവർ കേട്ടാൽ അതിൽ നിന്നവർ തിരിഞ്ഞുകളയുകയും ഇപ്രകാരം പറയുകയും ചെയ്യും: 'ഞങ്ങൾക്കുള്ളത് ഞങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങളാണ്. നിങ്ങൾക്കുള്ളത് നിങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങളും. നിങ്ങൾക്കു സലാം. മുഹമ്മദരെ ഞങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമില്ല.'

يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ يَعْبُرْ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

* وَلَقَدْ وَصَلْنَا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٢﴾

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْقُرْآنَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾

وَإِذْ يُسْتَأْذِنُ عَلَيْهِمْ قَالُوا إِنَّمَا بُدِئُوا بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٤﴾

أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٥﴾

وَإِذْ أَسْمِعُوا اللُّغُوعَ عَرَضُوا عَلَيْهِ وَقَالُوا إِنَّا عَمِلْنَا وَكَلَّمْنَاكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾

¹ വിശുദ്ധ ഖുർആന്റെ അവതരണം ആരംഭിച്ചതു മുതൽ വചനങ്ങൾ ക്രമപ്രവൃദ്ധമായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടേയിരുന്നു. വിവിധ ഭാഗങ്ങളുടെ അവതരണത്തിനിടയ്ക്ക് വളരെ നീണ്ട ഇടവേളകളുണ്ടായിരുന്നില്ല.

56. തീർച്ചയായും നിനക്കിഷ്ടപ്പെട്ട വരെ നിനക്ക് നേർവഴിയിലാക്കാനാ വില്ല. പക്ഷെ, അല്ലാഹു താനുദ്ദേശിക്കുന്നവരെ നേർവഴിയിലാക്കുന്നു. സന്മാർഗ്ഗം പ്രാപിക്കുന്നവരെപ്പറ്റി അവൻ (അല്ലാഹു) നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനാകുന്നു.¹

57. 'നിന്നോടൊപ്പം ഞങ്ങൾ സന്മാർഗ്ഗം പിന്തുടരുന്ന പക്ഷം ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾ എടുത്തറിയപ്പെടും' എന്ന് അവർ പറഞ്ഞു.² നിർഭയമായ ഒരു പവിത്രസങ്കേതം നാം അവർക്കു അധീനപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തിട്ടില്ലേ? എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെയും ഫലങ്ങൾ അവിടേക്ക് ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുവരപ്പെടുമെന്നു നമ്മുടെ പക്കൽ നിന്നുള്ള ഉപജീവനമത്രെ അത്. പക്ഷെ അവരിൽ അധികപേരും (കാര്യം) മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.³

58. സ്വന്തം ജീവിതസുഖത്തിൽ മതി മറന്ന് അഹങ്കരിച്ച എത്ര രാജ്യങ്ങൾ നാം നശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ വാസസ്ഥലങ്ങളോ, അവർക്കു ശേഷം അപൂർവ്വമായല്ലാതെ അവിടെ ജനവാസമുണ്ടായിട്ടില്ല. നാം തന്നെയാണ് (അവയുടെ) അവകാശി.

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِأَلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

وَقَالُوا إِنَّا تَتَّبِعُ الْهُدَىٰ مَعَكَ نَتَّخِظُكَ مِنَ الرِّضْيَانِ أَوْ لَمْ نُمْكِنْ لَهُمْ حَرَمًا مِمَّا نَجُجِي إِلَيْهِ تَمَرَّتْ كَيْشَاءِ رِزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فِتْلِكَ مَسَّاكِنُهُمْ لَمْ يَنْسَكُوا مِن بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكَتَّخُنُ الْأُرَاقِينَ ﴿٥٨﴾

¹ ചെറുപ്പം മുതൽ നബി(ﷺ)യെ സഹായിച്ചുപോന്ന പിതൃവ്യൻ അബൂത്വാലിബ് സത്യവിശ്വാസിയായിക്കൊണ്ടാൻ നബി(ﷺ)ക്ക് അതിയായ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. അബൂത്വാലിബിന് മരണം ആസന്നമായ സമയത്ത്പോലും നബി(ﷺ) സത്യവിശ്വാസം പ്രഖ്യാപിക്കാൻ അഭർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷെ, ബഹുദൈവത്വത്തെ തള്ളിപ്പറയാൻ അയാൾ വൈമനസ്യം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും, അവിശ്വാസിയായിക്കൊണ്ട് തന്നെ മരിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് ഈ വചനം അവതരിച്ചതെന്നാണ് മിക്ക ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

² ഇസ്ലാം സ്വാധീനം നേടിയാൽ ഖുറൈശികൾക്കുള്ള ആധിപത്യം നഷ്ടപ്പെടുമെന്ന് അവരിൽ ചിലർക്ക് ആശങ്കയുണ്ടായിരുന്നു.

³ മക്കാനിവാസികൾ അനുഭവിക്കുന്ന എല്ലാ സൗഭാഗ്യങ്ങളും അല്ലാഹു കനിഞ്ഞരുളിയതാണ്. അവനിൽ വിശ്വാസമർപ്പിക്കുകയും, അവനോട് നന്ദികാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം അവൻ കൂടുതൽ അനുഗ്രഹങ്ങൾ നൽകുകയാണ് ചെയ്യുക. പക്ഷെ, അല്ലാഹുവിന്റെ നസപടിക്രമം മനസ്സിലാക്കാതെ അവർ അനാവശ്യമായ ആശങ്ക വെച്ചു പുലർത്തുകയാണ്.

59. രാജ്യങ്ങളുടെ കേന്ദ്രത്തിൽ നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കു ഓതികേൾപിക്കുന്ന ഒരു ദൂതനെ അയക്കുന്നതുവരേക്കും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് ആ രാജ്യങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുന്നവനല്ല. രാജ്യക്കാർ അക്രമികളായിരിക്കുവോഴല്ലാതെ നാം രാജ്യങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുന്നതുമല്ല.

60. നിങ്ങൾക്ക് വല്ല വസ്തുവും നൽകപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഐഹികജീവിതത്തിന്റെ സുഖഭോഗവും, അതിന്റെ അലങ്കാരവും മാത്രമാകുന്നു. അല്ലാഹുവിങ്കലുള്ളത് കൂടുതൽ ഉത്തമവും നിങ്ങളിൽക്കുന്നതുമത്രെ. ഇന്നിരിക്കെ നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലേ?

61. അപ്പോൾ നാം ഏതൊരുവന് നല്ലൊരു വാഗ്ദാനം നൽകുകയും എന്നിട്ട് അത് അവൻ (നിറവേറിയതായി) കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തുവോ അവൻ ഐഹികജീവിതത്തിന്റെ സുഖാനുഭവം നാം അനുഭവിപ്പിക്കുകയും, പിന്നീട് ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളിൽ (ശിക്ഷയ്ക്ക്) ഹാജരാക്കപ്പെടുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിലാവുകയും ചെയ്തവനെപ്പോലെയാണോ?'

62. അവൻ (അല്ലാഹു) അവരെ വിളിക്കുകയും, 'എന്റെ പങ്കുകാർ എന്ന് നിങ്ങൾ ജല്പിച്ചിരുന്നവൻ എവിടെ?' എന്ന് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസം ((ശ്രദ്ധേയമത്രെ.)

63. (ശിക്ഷയെ പറ്റിയുള്ള) വാക്ക് ആരുടെ മേൽ സ്ഥിരപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവോ അവർ (അന്ന്) ഇപ്രകാരം പറയുന്ന

وَمَا كَانَتْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رَسُولًا لِّيُؤَلِّمَهُمُ الْآيَاتِ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلَاهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا أُوْتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبِّتْهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

أَفَن وَعَدْنَاهُ وَعَدًّا حَسَنًا فَهُوَ لَقِيَهُ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِّينَ ﴿٦١﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا

¹ പരലോക പ്രതിഫലത്തെ പറ്റിയുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ വാഗ്ദാനത്തിൽ വിശ്വാസമർപ്പിച്ചവന് അനന്തമായ ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് മോചനം നേടാം. ഇഹലോകത്തും തൃപ്തികരമായ ജീവിതം നയിക്കാം. ഭൗതികസുഖത്തിൽ മതിമറന്ന് അവിശ്വാസവും അധർമ്മവും കൈകൊണ്ടവന് അതുപോലൊരു അവസ്ഥ ഒരിക്കലും കൈവരില്ല.

താണ്: ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, ഇവ രെയാണ് ഞങ്ങൾ വഴിവിഴപ്പിച്ചത്. ഞങ്ങൾ വഴിവിഴച്ചതുപോലെ ഞങ്ങൾ അവരെയും വഴിവിഴപ്പിച്ചതാണ്. ഞങ്ങൾ നിന്റെ മുമ്പാകെ ഉത്തരവാദിത്തം ഒഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളെയല്ല അവർ ആരാധിച്ചിരുന്നത്.¹

64.നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പങ്കാളികളെ വിളിക്കൂ എന്ന് (ബഹുദൈവവിശ്വാസികളോട്) പറയപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ ഇവർ അവരെ വിളിക്കും. എന്നാൽ അവർ (പങ്കാളികൾ) ഇവർക്കു ഉത്തരം നൽകുന്നതല്ല. ശിക്ഷ ഇവർ നേരിൽ കാണുകയും ചെയ്യും. ഇവർ സന്താർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ!

65.അവൻ (അല്ലാഹു) അവരെ വിളിക്കുകയും, അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതന്മാർക്ക് എന്ത് ഉത്തരമാണ് നിങ്ങൾ നൽകിയത് എന്ന് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസം (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു.)

66.അന്നത്തെ ദിവസം വർത്തമാനങ്ങൾ അവർക്ക് അവ്യക്തമായിത്തീരുന്നതാണ്. അപ്പോൾ അവർ അന്യൊന്യം ചോദിച്ചറിയുകയില്ല.

67.എന്നാൽ വേദിച്ചു മടങ്ങുകയും വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവരാരോ, അവൻ വജ്രികളുടെ കൂട്ടത്തിലായേക്കാം.

68.നിന്റെ രക്ഷിതാവ് താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് സൃഷ്ടിക്കുകയും, (ഇഷ്ടമുള്ളത്) തെരെഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവർക്ക് തെരെഞ്ഞെടുക്കുവാൻ അർഹതയില്ല. അല്ലാഹു എത്രയോ പരിശുദ്ധനും, അവർ പങ്കു ചേർക്കുന്ന

تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا آيَاتِنَا يَعْجُبُونَ ﴿٦٤﴾

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَمَّ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٥﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٦﴾

فَعَمِيَّتَ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ لَوْمِيذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٧﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَقَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٨﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٩﴾

¹ ഫല ദൈവസങ്കല്പങ്ങളും പുജാസമ്പ്രദായങ്ങളും ജനങ്ങൾക്ക് സുന്ദരമായി തോന്നിക്കുകയാണ് അവർ ചെയ്തിരുന്നത്. താങ്ങളെ ആരാധിക്കാൻ അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. അവർ ആരാധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുമില്ല.

തിനെല്ലാം അതീതനുമായിരിക്കുന്നു.

69.അവരുടെ മനസ്സുകൾ ഒളിച്ചു വെക്കുന്നതും അവർ പരസ്യമാക്കുന്നതും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് അറിയുന്നു.

70.അവനത്രെ അല്ലാഹു. അവനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധനുമില്ല. ഈ ലോകത്തും പരലോകത്തും അവനാകുന്നു സ്തുതി. അവങ്കലേക്ക് നിങ്ങൾ മടക്കപ്പെടുന്നതുമാണ്.

71. (നബിയേ,) പറയുക: നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു നോക്കിയിട്ടുണ്ടോ? ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിന്റെ നാളു വരെ അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ മേൽ രാത്രിയെ ശാശ്വതമാക്കിത്തീർത്തിരുന്നെങ്കിൽ അല്ലാഹു അല്ലാത്ത ഏതൊരു ആരാധനാണ് നിങ്ങൾക്ക് വെളിച്ചം കൊണ്ടുവന്നു തരിക? എന്നിരിക്കെ നിങ്ങൾ കേട്ടു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലേ?

72. പറയുക: നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു നോക്കിയിട്ടുണ്ടോ? ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിന്റെ നാളു വരെ അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ മേൽ പകലിനെ ശാശ്വതമാക്കിയിരുന്നുവെങ്കിൽ അല്ലാഹു അല്ലാത്ത ഏതൊരു ആരാധനാണ് നിങ്ങൾക്ക് വിശ്രമിക്കാൻ ഒരു രാത്രിയെ കൊണ്ടുവന്നു തരിക? എന്നിരിക്കെ നിങ്ങൾ കണ്ട് മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലേ?

73. അവന്റെ കാരണത്താൽ അവൻ നിങ്ങൾക്ക് രാവു പകലും ഉണ്ടാക്കിത്തന്നിരിക്കുന്നു. രാത്രിയിൽ വിശ്രമിക്കുവാനും (പകൽ സമയത്ത്) അവന്റെ അനുഗ്രഹത്തിൽ നിന്ന് നിങ്ങൾ തേടികൊണ്ട് വരാനും, നിങ്ങൾ നന്ദി കാണിക്കുവാനും വേണ്ടി.

74. അവൻ (അല്ലാഹു) അവരെ വിളിക്കുകയും, 'എന്റെ പങ്കാളികളെന്ന്

وَرَبِّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلْأُوَّلَىٰ
وَٱلْآخِرَةِ ٱلَّوَّلِ ٱلْحِكْمِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلَّيْلَ
سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَامَةِ مِنْ إِلَهِ غَيْرِ ٱللَّهِ
يَأْتِيكُمْ بِضِيءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلنَّهَارَ
سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَامَةِ مِنْ إِلَهِ غَيْرِ ٱللَّهِ
يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ لَّمْ تَكُونُوا فِيهَا أَفَلَا
تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ ٱلَّذِينَ

നിങ്ങൾ ജല്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നവർ എവിടെ? എന്ന് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസം (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു.)

75. ഓരോ സമുദായത്തിൽ ഓരോ സാക്ഷിയെ¹ (അന്ന്) നാം പുറത്ത് കൊണ്ടു വരുന്നതാണ്. എന്നിട്ട് (അ സമുദായങ്ങളോട്) 'നിങ്ങളുടെ തെളിവുകൾ നിങ്ങൾ കൊണ്ട്വരു' എന്ന് നാം പറയും. ന്യായം അല്ലാഹുവിനാണുള്ളതെന്ന് അപ്പോൾ അവർ മനസ്സിലാക്കും. അവർ കെട്ടിച്ചമച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതെല്ലാം അവരെ വിട്ട് മാറിപ്പോകുകയും ചെയ്യും.

76. തീർച്ചയായും ഖാറൂൻ മൂസായുടെ ജനതയിൽ പെട്ടവനായിരുന്നു.² എന്നിട്ട് അവൻ അവരുടെ നേരെ അതിക്രമം കാണിച്ചു. തന്റെ ഖജനാവുകൾ³ ശക്തന്മാരായ ഒരു സംഘത്തിനു പോലും ഭാരമാകാൻ തക്കവണ്ണമുള്ള നിക്ഷേപങ്ങൾ നാം അവന്നു നൽകിയിരുന്നു. അവനോട് അവന്റെ ജനത ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമത്രെ.) 'നീ പുളകം കൊള്ളേണ്ട. പുളകം കൊള്ളുന്നവരെ അല്ലാഹു തീർച്ചയായും ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ല.'

77. 'അല്ലാഹു നിനക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ളതിലൂടെ നീ പരലോകവിജയം തേടുക. ഐഹിക ജീവിതത്തിൽ നിന്നു നിനക്കുള്ള ഓഹരി നീ വിസ്മരിക്കുകയും വേണ്ട.⁴ അല്ലാഹു നിനക്ക് ന

كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٥﴾

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتُرُونَ ﴿٧٦﴾

﴿٧٦﴾ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾

وَأَتَّبَعْنَا فِي مَا هَاءَ أَمْرِكَ اللَّهُ الذَّارِ الْأَخْرَةَ وَلَا تَسَّ نَصِيْبِكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ

¹ അല്ലാഹു ഓരോ സമുദായത്തിലേക്കും നിയോഗിച്ച പ്രവാചകന്മാരെ അവർക്കെതിരിൽ സാക്ഷികളായിട്ട് പരലോകത്ത് അവൻ കൊണ്ട്വരുന്നതാണ്.

² ഖാറൂൻ ഇസ്രായീലിൽ പെട്ടവനായിരുന്നു. മൂസാനബി (ﷺ)മിന്റെ പിതൃവ്യനായിരുന്നുവെന്ന് ചില വ്യാഖ്യാതാക്കൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

³ 'മഹതിഹ്' എന്ന പദത്തിന് ഖജനാവുകൾ എന്നും, താക്കോലുകൾ എന്നും അർത്ഥമാക്കാവുന്നതാണ്.

⁴ ഇതിന് രണ്ട് വിധത്തിൽ വിശദീകരണം നൽകപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒന്ന്, ഐഹികജീവിതത്തിൽ നിനക്ക് അനുവദനീയമായ ഒരു വിഹിതമുണ്ട്. അത് നീ വിസ്മരിക്കേണ്ടതില്ല.

നമു ചെയ്തതുപോലെ നീയും നമ്മു ചെയ്യുക. നീ നാട്ടിൽ കുഴപ്പത്തിന്നു മുതിരരുത്. കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു തീർച്ചയായും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതല്ല.

78. ഖാറൂൻ പറഞ്ഞു: എന്റെ കൈവശമുള്ള വിദ്യകൊണ്ട് മാത്രമാണ് എനിക്കതു ലഭിച്ചത്. എന്നാൽ അവന്നു മുമ്പ് അവനേക്കാൾ കൂടുതൽ ശക്തിയുള്ളവരും, കൂടുതൽ സംഘബലമുള്ളവരുമായ തലമുറകളെ അല്ലാഹു നശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് അവൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലേ? തങ്ങളുടെ പാപങ്ങളെപ്പറ്റി കുറ്റവാളികളോട് അന്വേഷിക്കപ്പെടുന്നതല്ല.¹

79. അങ്ങനെ അവൻ ജനമദ്ധ്യത്തിലേക്ക് അർഭാടത്തോടെ ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടു. ഐഹിക ജീവിതം ലക്ഷ്യമാക്കുന്നവർ അത് കണ്ടിട്ട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: ഖാറൂൻ ലഭിച്ചത് പോലുള്ളത് ഞങ്ങൾക്കും ലഭിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നേനെ. തീർച്ചയായും അവൻ വലിയ ഭാഗ്യമുള്ളവൻ തന്നെ!

80. ജ്ഞാനം നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവർ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾക്ക് നാശം! വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളവർക്ക് അല്ലാഹു വിന്റെ പ്രതിഫലമാണ് കൂടുതൽ ഉത്തമം. ക്ഷമാശീലമുള്ളവർക്കല്ലാതെ അത് നൽകപ്പെടുകയില്ല.

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٨﴾

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيَتْهُ وَعَلَىٰ عِمِّي عِنْدِي أَوْ لَمْ يَعْمَرْ
أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ
هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْتَلُّ

عَنْ ذُرِّيَّتِهِ الْمَجْرِمُونَ ﴿٧٩﴾

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ
يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْلَىٰ لَنَا مِثْلَ مَا
أُوْتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٨٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ وَيَدَّكُم تَوَابُ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا
يُلْفَتُهَا إِلَّا الضَّالِّينَ ﴿٨١﴾

രണ്ട്, ഐഹികനേട്ടങ്ങളെല്ലാം നശ്യമാണ്, നഷ്ടപ്പെടാനുള്ളതാണ്. എന്നാൽ അതിൽ നിന്ന് നിനക്ക് ശാശ്വതമായി അവകാശപ്പെട്ട ഒരു വിഹിതം നേടിയെടുക്കാവുന്നതാണ്. അത് നിന്റെ ദാനധർമ്മങ്ങളുടെയും സൽകർമ്മങ്ങളുടെയും ഫലമത്രെ. അത് നീ വിസ്മരിക്കരുത്.

¹ കുറ്റവാളികളോട് അവരുടെ കുറ്റകൃത്യങ്ങളെപ്പറ്റി അല്ലാഹുവിന് ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അവർ കുറ്റം ഏറ്റു പറഞ്ഞില്ലെങ്കിലും അവരുടെ പാപത്തിനുള്ള കണിശമായ പ്രതിഫലം അവൻ നൽകുന്നതാണ്.

81. അങ്ങനെ അവനെയും അവന്റെ ഭവനത്തെയും നാം ഭൂമിയിൽ ആഴ്ത്തിക്കളഞ്ഞു. അപ്പോൾ അല്ലാഹു വിന് പുറമെ തന്നെ സഹായിക്കുന്ന ഒരു കക്ഷിയും അവന്നുണ്ടായില്ല. അവൻ സ്വയം രക്ഷിക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിലുമായില്ല.

82. ഇന്നലെ അവന്റെ സ്മാനം കൊതിച്ചിരുന്നവർ (ഇന്ന്) ഇപ്രകാരം പറയുന്നവരായിത്തീർന്നു: അഹോ; കഷ്ടം! തന്റെ ദാസന്മാരിൽ നിന്ന് താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അല്ലാഹു ഉപജീവനം വിശാലമാക്കിക്കൊടുക്കുകയും, (താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അതു) ഇടുങ്ങിയതാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഞങ്ങളോട് അല്ലാഹു ഔദാര്യം കാണിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങളെയും അവൻ ആഴ്ത്തിക്കളയുമായിരുന്നു. അഹോ; കഷ്ടം! സത്യനിഷേധികൾ വിജയം പ്രാപിക്കുകയില്ല.

83. ഭൂമിയിൽ ഔന്നത്യമോ കുഴപ്പമോ ആഗ്രഹിക്കാത്തവർക്കൊക്കുന്നു ആ പാരത്രിക ഭവനം നാം ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുന്നത്. അന്ത്യഫലം സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുന്നവർക്കെന്തുകൂലുമായിരിക്കും.

84. ആർ നന്മയും കൊണ്ട് വന്നുവോ അവന് അതിനെക്കാൾ ഉത്തമമായതുണ്ടായിരിക്കും. വല്ലവനും തിന്മയും കൊണ്ടാണ് വരുന്നതെങ്കിൽ തിന്മ പ്രവർത്തിച്ചവർക്ക് തങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതിന്റെ ഫലമല്ലാതെ നൽകപ്പെടുകയില്ല.

85. തീർച്ചയായും നിനക്ക് ഈ ഖുർആൻ നിയമമായി നൽകിയവൻ തിരിച്ചെത്തേണ്ട സ്മാനത്തേക്ക് നിന്നെ തിരിച്ചു കൊണ്ടു വരികതന്നെ ചെയ്യും.

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُوهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّوْا مَكَانَهُ بِرَبِّ الْأُمِّسِ يَقُولُونَ وَيَكَانَ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ أَنَّ مِنَ اللَّهِ عَٰيَةً لَخَسَفَ بِهَا وَيَكَانَهُ لَا يَفْلَحُ الْكٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾

تِلْكَ الدَّارُ الْأَخْرَجُ نَجَعَهَا لِلَّذِينَ لَا يَرْيَدُونَ غُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فِسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِمَّا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَيَّ مَعَادٍ قُلْ رَبِّيَ أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ

യ്യും.¹ പറയുക: സന്മാർഗ്ഗവും കൊണ്ട് വന്നതാണെന്നും, സ്പഷ്ടമായ ദുർമാർഗ്ഗത്തിലകപ്പെട്ടത് ആരെന്നും എന്റെ രക്ഷിതാവ് നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനാണ്.

86. നിനക്ക് വേദഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെടണമെന്ന് നീ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല, പക്ഷെ, നിന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള കാര്യങ്ങളാൽ (അതു ലഭിച്ചു.) ആകയാൽ നീ സത്യനിഷേധികൾക്ക് സഹായിയായിരിക്കരുത്.

87. അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ നിനക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം അവർ നിന്നെ അതിൽ നിന്ന് തടയാതിരിക്കട്ടെ.² നിന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കലേക്ക് നീ ക്ഷണിക്കുക. നീ ബഹുദൈവവിശ്വാസികളുടെ കൂട്ടത്തിലായിപ്പോകരുത്.

88. അല്ലാഹുവോടൊപ്പം വേറെയാതൊരു ആരാധനയും നീ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യരുത്. അവനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധനുമില്ല. അവന്റെ തിരുമുഖം ഒഴികെ എല്ലാവസ്തുക്കളും നാശമടയുന്നതാണ്. അവന്നുള്ളതാണ് വിധികർതൃത്വം. അവങ്കലേക്ക് തന്നെ നിങ്ങൾ മടക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

هُوَ فِي صَلَاةٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ
إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَاهِرًا
لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ
إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ
وَالِيَهُ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

¹ നബി(ﷺ)യെ അല്ലാഹു മക്കയിൽ ജേതാവായി തിരിച്ചു കൊണ്ടു വരുമെന്ന വാഗ്ദാനമാണ് ഈ വചനത്തിലുള്ളതെന്നാണ് ചില വ്യാഖ്യാതാക്കളുടെ അഭിപ്രായം. പരലോകത്ത് മഹത്തായ പദവിയിൽ അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെ എത്തിക്കുമെന്നാണ് ഈ വചനത്തിന്റെ സൂചനയെന്ന അഭിപ്രായക്കാരുമുണ്ട്.

² അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ പ്രബോധനം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് നിന്നെ പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ അവരെല്ലാം കൂടി ശ്രമിച്ചാലും നീ പിന്തിരിയരുത് എന്നർത്ഥം.